

навчального процесу для студентів.

Висновок. Особливістю викладання пропедевтики внутрішньої медицини в сучасних умовах полягає в тому, щоб перевірити, покращити та узагальнити теоретичні та практичні навички обстеження хворого студентами-медиками, надати відповідні рекомендації для подолання комунікативного бар'єру між студентом та пацієнтом, систематизувати знання шляхом тестового контролю вихідного та кінцевого рівня знань, відповідями на ситуаційні задачі та вузлові запитання.

Література

1. Основні засади розвитку вищої освіти України в контексті Болонського процесу (документи і матеріали) / За ред. Кременя В. Г. / авт. М. Ф. Степко, Я. Я. Болюбаш, В. Д. Шинкарук, В. В. Губенко, І. І. Бабін – Київ – Тернопіль: Вид-во ТДПУ, 2004 – 114 с.
2. Ващенко Г. Загальні методики навчання: Підручник для педагогів. - Видання перше / Григорій Ващенко – Київ: Українська Видавнича Спілка, 1997. – 441 с.
3. Кузмінський А. І. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / А. І. Кузмінський – К. : Знання, 2005. – 486 с.

УПРАВЛІННЯ ТУРИСТИЧНО-ЕКСКУРСІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ В ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

***М.В. Новосядлий
м. Полтава, Україна***

Становлення суверенності України супроводжується своєрідним "історичним ренесансом". В цей час ми спостерігаємо спалах неабиякого інтересу до проблем вітчизняної історії, витоків національної культури, непересічних досягнень минулого. Це зрозуміло, адже знання історичних і культурних надбань наших предків потрібне не тільки для відродження державності та піднесення національної гідності, а й для використання кращих традицій минулого у практиці сьогодення. Одна з таких стародавніх традицій – мандрівництво.

Наша держава з давніх-давен, наче магніт, притягувала до себе іноземних гостей, її релігійні святині та культурні пам'ятки впродовж століть користувалися славою, особливо в християнському світі.

Передумови виникнення туризму склалися ще в глибоку давнину. Утворення перших держав Стародавнього світу (І тисячоліття до н.е.) сприяло розвитку культурного обміну і торговельних зв'язків між народами, що, в свою чергу, потребувало достовірних і докладних даних про країни, їх населення та звичаї.

Відомо, що перші мандрівки здійснювалися ще за часів античності заради торгівлі, завоювань та з релігійними цілями.

В наш час кожна екскурсія, туристична подорож представляє особливий процес діяльності, суть якого обумовлена конкретними закономірностями (тематичністю, цілеспрямованістю, наочністю, емоційністю, активністю та ін.).

Як багато не читали б ми про якусь місцевість, скільки б нам не розказували наші товариші, побачивши розумієш, наскільки бідними були наші уявлення і наскільки багате та цікаве те, що ми бачимо своїми очима.

Ключові слова: туризм, екскурсія, екскурсійно-туристична діяльність.

Матеріал екскурсії, професійна майстерність екскурсовода в його викладі дають можливість екскурсантам виробити відношення до теми екскурсії, діяльності історичних осіб, подій, фактів, в цілому до матеріалу екскурсії, дати їй свою оцінку та робити необхідні висновки. Ці уміння в ході показу і розповіді екскурсантам прищеплює екскурсовод. При цьому як активні помічники екскурсовода виступають автори екскурсії.

У цьому контексті важливим і актуальним є дослідження організації екскурсійно-туристичної діяльності.

Екскурсійно-туристична діяльність – діяльність з організації подорожей у супроводі фахівця-екскурсовода за задалегідь складеними маршрутами, з метою ознайомлення з

пам'ятками історії, культури, природи, музеями, з визначними місцями тощо.

В ході екскурсійно-туристичного процесу його організатор повинен вирішити основні завдання:

- допомогти екскурсантам, туристам побачити об'єкти, на основі яких розкривається тема екскурсії чи туристичного походу
- донести їм необхідну інформацію про ці об'єкти,
- створити умови для відчуття величчя та значимості подвигу або історичної події, які мали місце в житті людства;
- навчити екскурсантів чи туристів оволодівати практичними навичками самостійного спостереження і аналізу екскурсійних об'єктів.

Підготовка кожної екскурсії повинна пройти три основні ступені:

- попередня робота – підбір матеріалів для майбутньої екскурсії, їх вивчення (тобто процес накопичення знань по даній темі, визначення мети і завдань екскурсії). Одночасно з цим відбувається відбір об'єктів, на яких буде побудована екскурсія.

- безпосередня розробка самої екскурсії, що включає: складання екскурсійного маршруту, обробку фактичного матеріалу, роботу над змістом екскурсії, написання контрольного тексту, роботу над методикою проведення екскурсії, вибір найбільш ефективних методичних прийомів показу і розповіді під час проведення екскурсії, підготовку методичної розробки нової екскурсії, написання екскурсоводами індивідуальних текстів, тощо.

- завершальний ступінь – прийом (захист) екскурсії на маршруті. Затвердження нової екскурсії керівником екскурсійної установи, допуск екскурсоводів, що захистили свою тему, до роботи на маршруті.

Екскурсійно-туристична робота, яка в недалекому минулому була справою лише вчителів-ентузіастів, останнім часом все більше впроваджується в практику школи, послідовно проходить через весь процес навчання та виховання школярів. Шкільний туризм включає в себе дві форми навчання - учбова та позашкільна. Ці форми туризму знаходяться в тісному взаємозв'язку і доповнюють одне одного. Але між ними є й відмінність - зміст, форми роботи, принципи комплектування групи учасниками туристичного гуртка. Якщо в учбовому туризмі, краєзнавстві приймають участь усі школярі, то в позашкільному - тільки за бажанням. Учбовий туризм пов'язаний з проведенням учбових занять, а позашкільний опирається на такі форми, як гурток, походи, експедиції, змагання тощо.

Туристичні походи, експедиції, екскурсії здійснюються групою школярів за визначеними маршрутами з використанням різних способів та засобів пересування з метою змістовного відпочинку, фізичного розвитку, пізнання, виконання суспільно-корисної праці і профорієнтації.

Література

1. Програма для турисько-краєзнавчих гуртків позашкільних закладів /За ред. Д.Г.Омельченко. - К.: ІЗМН, 1996.
2. Гуляев В.Г. Организация туристской деятельности. – М., 1996.
3. Мальська М.П., Худо В.І. Менеджмент туризму. – Львів, 2002.
4. Особенности и средства показа в экскурсии. Методические рекомендации. – М., 1980.
5. Крачило Н.П. Организация работы по географическому краеведению и туризму. - К.: УМК ВО, 1988.

МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ ОСНОВНИХ ПОНЯТЬ ДОЗИМЕТРІЇ В ШКІЛЬНОМУ КУРСІ ХІМІЇ

*Л.Л. Олійник
м. Полтава, Україна*

В зв'язку із широким використанням джерел радіоактивного випромінювання у техніці та народному господарстві, та враховуючи наслідки радіоактивного забруднення